

OBSAH

PŘEDMLUVA	3
OBSAH	7
1 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ POJMY	17
1.1 Úloha státu a práva v tržní ekonomice	17
1.1.1 Působení státu v oblasti zákonodárné a výkonné moci	17
1.1.2 Formy zásahů státu do podnikatelské činnosti	18
1.2 Právo	19
1.2.1 Pojem	19
1.2.2 Právo v objektivním a subjektivním smyslu	20
1.3 Právní normy	21
1.3.1 Pojem	21
1.3.2 Rozdělení právních norem	21
1.3.3 Platnost a účinnost právní normy	22
1.3.4 Působnost právní normy	23
1.4 Právní předpis	24
1.4.1 Pojem	24
1.4.2 Struktura právního předpisu	25
1.5 Právní vztah	25
1.5.1 Pojem a předpoklady	25
1.5.2 Právní skutečnosti	26
1.5.3 Struktura právního vztahu	28
1.6 Prameny práva	30
1.6.1 Pojem a druhy pramenů práva	30
1.6.2 Prameny práva v ČR	31
1.7 Systém práva	32
1.7.1 Vnější členění práva	32
1.7.2 Vnitřní členění práva	34
2 ZÁKLADY ÚSTAVNÍHO PRÁVA	36
2.1 Předmět a prameny ústavního práva	36
2.1.1 Předmět	36

2.1.2	Prameny ústavního práva	36
2.2	Ústava České republiky	37
2.2.1	Charakteristika Ústavy	37
2.2.2	Základní ustanovení	38
2.2.3	Moc zákonodárná	39
2.2.4	Moc výkonná	40
2.2.5	Moc soudní	41
2.2.6	Nejvyšší kontrolní úřad	43
2.2.7	Česká národní banka	44
2.2.8	Územní samospráva	44
2.3	Listina základních práv a svobod.....	46
2.3.1	Charakteristika Listiny základních práv a svobod.....	46
2.3.2	Obsah Listiny základních práv a svobod	46
2.3.3	Lidská práva a občanské svobody	47
2.3.4	Politická práva	48
2.3.5	Práva národnostních a etnických menšin	48
2.3.6	Hospodářská, sociální a kulturní práva	48
2.3.7	Právo na soudní a jinou právní ochranu	49
3	ZÁKLADY PRÁVA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	51
3.1	Evropská integrace po druhé světové válce	51
3.2	Vznik a vývoj Evropských společenství. Stadia integrace.....	51
3.3	Orgány Evropských společenství (Evropské unie) a jejich fungování.....	55
3.4	Právo Evropských společenství	57
3.5	Jednotný vnitřní trh Společenství	59
3.6	Jednotlivé oblasti úpravy práva ES a EU	63
3.7	Nejnovější vývoj	64
4	ZÁKLADY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA.....	65
4.1	Pojem a předmět mezinárodního práva.....	65
4.2	Mezinárodní právo veřejné a soukromé	65
4.3	Subjekty mezinárodního veřejného práva	66
4.3.1	Státy	66
4.3.2	Mezinárodní organizace	66

4.3.3	Jednotlivci.....	68
4.4	Prameny mezinárodního práva veřejného.....	69
4.4.1	Základní prameny.....	69
4.4.2	Pomocné prameny.....	70
4.5	Odpovědnost a donucení v mezinárodním právu veřejném.....	70
4.5.1	Odpovědnost.....	71
4.6	Mezinárodní právo soukromé.....	72
5	ZÁKLADY SPRÁVNÍHO PRÁVA.....	74
5.1	Pojem správního práva.....	74
5.1.1	Předmět správního práva.....	74
5.1.2	Veřejná správa.....	74
5.1.3	Členění správního práva.....	75
5.2	Prameny správního práva.....	75
5.2.1	Prameny správního práva podle druhu orgánu, který pramen vydal.....	75
5.2.2	Prameny správního práva podle stupně právní síly.....	76
5.2.3	Prameny správního práva podle toho, zda se jedná o prameny prvotní nebo odvozené.....	76
5.3	Normy správního práva, subjekty správního práva.....	77
5.3.1	Normy správního práva a jejich působnost.....	77
5.3.2	Subjekty správního práva.....	78
5.4	Správní právo trestní.....	79
5.5	Správní řízení.....	79
5.5.1	Pravidla (zásady) správního řízení.....	80
5.5.2	Subjekty správního řízení.....	81
5.5.3	Průběh správního řízení.....	81
5.6	Přehled základních úseků a oblastí veřejné správy.....	82
6	ZÁKLADY FINANČNÍHO PRÁVA.....	84
6.1	Pojem a charakteristika finančního práva.....	84
6.2	Předmět finančního práva.....	85
6.3	Metoda právní regulace ve finančním právu.....	88
6.4	Vztah finančního práva k jiným odvětvím právního řádu (vnější systémová soudržnost).....	89

6.5	Systém finančního práva (vnitřní systémová soudržnost).....	93
6.6	Společenská akceptace finančního práva.....	96
6.7	Finanční správa.....	97
6.8	Finanční právo procesní.....	102
7	ZÁKLADY TRESTNÍHO PRÁVA.....	106
7.1	Pojem trestního práva hmotného a trestního práva procesního.....	106
7.2	Prameny trestního práva.....	106
7.3	Základy trestní odpovědnosti.....	107
7.3.1	Pojem trestného činu a jeho skutková podstata.....	108
7.3.2	Objekt trestného činu.....	109
7.3.3	Objektivní stránka trestného činu.....	109
7.3.4	Subjekt trestného činu.....	109
7.3.5	Subjektivní stránka trestného činu.....	110
7.4	Ukládání trestů.....	110
7.4.1	Pojem a účel trestu.....	110
7.4.2	Druhy trestů.....	111
7.5	Ukládání ochranných opatření.....	111
7.5.1	Pojem a účel ochranných opatření.....	111
7.5.2	Druhy ochranných opatření.....	112
7.6	Zvláštní část trestního zákona.....	113
7.6.1	Charakteristika zvláštní části trestního zákona.....	113
7.6.2	Systematika zvláštní části trestního zákona.....	113
7.7	Trestní řízení.....	116
7.7.1	Pojem a účel trestního řízení.....	116
7.7.2	Základní zásady trestního řízení.....	117
8	ZÁKLADY PRACOVNÍHO PRÁVA.....	121
8.1	Pojem, předmět, prameny pracovního práva.....	121
8.2	Účastníci pracovněprávních vztahů (subjekty).....	123
8.3	Obsah pracovněprávních vztahů.....	124
8.4	Vznik, změna a skončení pracovního poměru.....	125
8.4.1	Vznik pracovního poměru.....	125
8.4.2	Změna pracovního poměru.....	126

8.4.3	Skončení pracovního poměru	127
9	ZÁKLADY PRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ.....	130
9.1	Pojem, předmět a subjekty	130
9.2	Systém sociálního zabezpečení	131
9.3	Sociální pojištění	132
9.3.1	Nemocenské pojištění	132
9.3.2	Důchodové pojištění	133
9.4	Státní sociální podpora	134
9.5	Sociální pomoc	135
10	ZÁKLADY OBČANSKÉHO PRÁVA I.....	137
A.	OBECNÁ ČÁST	137
10.1	Základní pojmy	137
10.2	Osoby	138
10.2.1	Nositelé subjektivních práv a povinností	138
10.2.2	Fyzické osoby	139
10.2.2.1	Vznik a zánik způsobilosti k právům	139
10.2.2.2	Způsobilost k právním úkonům a zásahy do ní	140
10.2.2.3	Právně významné skupiny osob	140
10.2.3	Právnícké osoby	141
10.3	Zastoupení osob	142
10.3.1	Zákonné zastoupení	142
10.3.2	Smluvní zastoupení	143
10.4	Věci a jiné hodnoty jako objekty práv a povinností	143
10.4.1	Věci, včetně bytových i nebytových jednotek	144
10.4.2	Práva a povinnosti	145
10.4.3	Jiné hodnoty	145
10.5	Právní skutečnosti	145
10.5.1	Pojem	145
10.5.2	Úkony	145
10.5.2.1	Právní úkony	146
10.5.2.2	Protiprávní úkony a stavy	147
10.5.2.3	Jiné právní skutečnosti	147

10.5.2.4	Presumpce a fikce	148
10.6	Občanskoprávní vztahy	148
10.7	Ochrana subjektivních práv	148
10.7.1	Svěpomoc	149
10.7.2	Administrativní interdikci	149
10.7.3	Soudní ochrana	149
10.8	Působení času a jeho vliv na vznik a zánik práva	150
10.8.1	Promlčení	150
10.8.2	Prekluze	151
10.8.3	Vydržení	151
B. VĚCNÁ PRÁVA		151
10.9	Soustava věcných práv: jejich znaky	151
10.10	Vlastnické právo	152
10.10.1	Obsah vlastnického práva	152
10.10.2	Výkon vlastnického práva; tzv. právo sousedské	153
10.10.2.1	Zákonná omezení vlastníka	153
10.10.2.2	Omezení vlastníka úředním výrokem	154
10.10.2.3	Omezení vlastníka právním úkonem	154
10.10.3	Držba a detence	154
10.10.4	Vznik a zánik vlastnického práva	155
10.10.4.1	Vznik (nabytí) vlastnického práva	155
10.10.4.2	Zánik vlastnického práva	158
10.10.5	Ochrana vlastnického práva, držby a detence	158
10.10.6	Spoluvlastnictví	158
10.10.6.1	Podílové spoluvlastnictví	159
10.10.6.2	Společné jmění manželů	160
10.10.7	Vlastnictví k bytovým a nebytovým jednotkám	162
10.10.7.1	Základy právní úpravy	162
10.10.7.2	Vlastnické vztahy	162
10.11	Jiná věcná práva	164
10.11.1	Právo zástavní	164
10.11.1.1	Charakteristika	164
10.11.1.2	Vznik zástavního práva	164
10.11.1.3	Práva a povinnosti ze zástavního práva	165

10.11.1.4	Zánik zástavního práva	165
10.11.2	Věcná břemena	165
10.11.2.1.	Kategorizace věcných břemen	166
10.11.2.2	Vznik věcných břemen	166
10.11.2.3	Zánik věcných břemen	167
10.12	Retenční právo	167
10.13	Katastrální systém	168
10.13.1	Základy katastrálního systému	168
10.13.2	Předmět katastru nemovitostí	168
10.13.3	Obsah katastru nemovitostí	169
10.13.4	Druhy zápisů do katastru	169
10.13.5	Principy, jimiž se řídí zápisy do katastru	170
C.	DĚDICKÉ PRÁVO	171
10.14	Pojem	171
10.15	Dědická posloupnost	171
10.16	Dědění ze závěti	173
10.16.1	Formy závěti	173
10.16.2	Obsah závěti	174
10.17	Dědění ze zákona	175
10.18	Nabytí dědictví	176
11	ZÁKLADY OBČANSKÉHO PRÁVA II.	177
11.1	Obecná část	177
11.1.1	Pojem, funkce závazkového práva, jeho místo v právním systému a jeho třídění	177
11.1.2	Závazkové právní vztahy (pojem, rozdíl od úsluh)	183
11.1.2.1	Vznik závazkových právních vztahů (ZPV)	185
11.1.2.2	Subjekty závazkových právních vztahů (ZPV)	187
11.1.2.3	Předmět závazkových právních vztahů	191
11.1.2.4	Obsah závazkových právních vztahů	195
11.1.2.5	Druhy závazkových právních vztahů (ZPV)	197
11.1.2.6	Změna závazkových právních vztahů	202
11.1.2.7	Zajištění závazkových právních vztahů	206
11.1.2.8	Zánik závazkových právních vztahů	209

12	ZÁKLADY OBČANSKÉHO PRÁVA III.....	217
12.1	Odpovědnost za škodu.....	217
12.1.1	Funkce odpovědnosti za škodu.....	217
12.1.2	Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu.....	217
12.1.3	Způsob náhrady škody.....	223
12.1.4	Promlčení práva z odpovědnosti za škodu.....	223
12.2	Bezdůvodné obohacení.....	223
13	ZÁKLADY PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ.....	226
13.1	Úvod - práva k nemotným statkům.....	226
13.2	Autorská práva a práva příbuzná.....	227
13.2.1	Autorská práva.....	227
13.2.2	Práva související s právem autorským.....	230
13.2.3	Kolektivní správa práva.....	230
13.3	Průmyslová práva.....	230
13.3.1	Práva k výsledkům tvůrčí činnosti.....	230
13.3.2	Práva na označení.....	235
14	ZÁKLADY OBCHODNÍHO PRÁVA.....	237
14.1	Pojem obchodního práva.....	237
14.1.1	Veřejné a soukromé právo.....	237
14.1.2	Hospodářské právo.....	238
14.1.3	K nedávnému vývoji naší právní úpravy podnikání.....	239
14.2	Předmět obchodního práva.....	240
14.2.1	Firemní právo a obchodní rejstřík.....	241
14.2.2	Společenstevní právo.....	242
14.2.3	Závazkové právo.....	243
14.2.4	Soutěžní právo.....	244
14.2.5	Konkursní právo.....	246
14.2.6	Právo cenných papírů.....	246
14.3	Subjekty obchodního práva.....	247
14.3.1	Pojem podnikatele.....	247
14.3.2	Jiné subjekty obchodního práva.....	247
14.3.3	Zahraniční osoby jako subjekty obchodního práva.....	248

14.3.4	Jednání podnikatelů	248
14.4	Prameny obchodního práva	248
14.4.1	Pojem	248
14.4.2	Hlavní psané prameny obchodního práva	249
14.4.3	Vztah obchodního a občanského zákoníku	249
14.4.4	Metoda regulace	250
14.4.5	Základní systematika obchodního zákoníku	251
15	PRÁVO MEZINÁRODNÍHO OBCHODU	252
15.1	Charakteristika oblasti úpravy a dotčených vztahů	252
15.2	Mezinárodní ekonomické právo	253
15.3	Právo zahraničního obchodu	256
15.4	Právo regulující obchodní transakce s mezinárodním prvkem	259
16	ZÁKLADY CIVILNÍHO PROCESU	263
16.1	Soudy a soudci	263
16.1.1	Výkon soudnictví	263
16.1.2	Civilní proces	264
16.1.3	Subjekty civilního řízení	266
16.1.3.1	Soud	266
16.1.3.2	Účastníci řízení	267
16.1.4	Procesní úkony	267
16.2	Řízení v prvním stupni	268
16.2.1	Dispoziční úkony účastníků	269
16.2.2	Rozhodnutí	271
16.3	Zvláštní typy řízení	272
16.4	Exekuční řízení	273
16.4.1	Jednotlivé druhy exekucí	275
16.5	Opravná řízení	277
16.5.1	Obecné principy	277
16.5.2	Odvolání	278
16.5.3	Obnova	280
16.5.4	Dovolání	281

17	ORGANIZACE SOUDNICTVÍ A VEŘEJNÉ SPRÁVY.....	283
17.1	Organizace soudnictví a organizace veřejné správy v ČR. - úvod	283
17.2	Organizace soudnictví a organizace veřejné správy v ČR - základní pojmy	283
17.3	Prameny právní úpravy.....	284
17.4	Vzájemný vztah soudnictví a veřejné správy, základní rozdíly	285
17.5	Soustava soudů - druhy soudů, jejich uspořádání.....	286
17.5.1	Správní soudnictví	287
17.6	Hlavní zásady činnosti soudů	288
17.7	Územní členění soudů	289
17.7.1	Obsazení soudů	289
17.8	Státní zastupitelství.....	290
17.9	Postavení soudců, přísedících a státních zástupců.....	291
17.10	Uspořádání veřejné správy - kritéria členění, subjekty a vykonavatelé veřejné správy	292
17.11	Ústřední orgány státní správy	293
17.12	Decentralizované orgány veřejné správy, územní samospráva.....	295